liniais, angeliukais, tęstiniais ir geometriniais ornamentais. Taip pat rasta XVII a. ir XVII a. pabaiga datuojamų buitinės keramikos fragmentų, dengtų ruda ir žalia glazūra, monetų ir gyvūnų kaulų (4 pav.). Šio sluoksnio storis siekė 0,6–1 m. Iš šio sluoksnio taip pat paimti grunto mėginiai, kurių tyrimus atliko VU BTC specialistės. Atlikus grunto mėginių tyrimus, aptikti stambesni gyvūnų kaulų fragmentai ir keletas kultūrinių augalų liekanų nublanksta prieš drėgną aplinką reprezentuojančių ekofaktų (durpingas sluoksnis su gausiu kiekiu nesuanglėjusių medžių liekanų, kuriame aptinkama samanų ir viksvų) gausą. Ruderalinių augalų ir piktžolių įvairovė, tarp kurių aptinkama būdingų ir pasėlių laukams, leidžia daryti išvadą, kad tirti kontekstai buvę greta ūkinės paskirties pastatų ar jų vietų. Nuo 3,34 m gylio atidengtas eolinio (supustyto) smėlio paviršius.

17 Aguonų Street

An area of 113.25 m^2 was excavated and an area of 139.8 m^2 was surveyed in and around 17 Aguonų St. Excavations within the land plot revealed a late-17th-century layer, with finds typical of that period starting at a depth of 2.4–2.8 metres. Underneath, a layer of aeolian sand formed during the 11th–17th centuries was found. The underlying dark grey sandy loam deposit contained features cut into the sterile soil which were dated to the 11th–13th centuries (Figs. 1–2). The features were identified as postholes that formed the outline of a building. The sterile soil level was reached at a depth of 3–3.94 m. Meanwhile, in the excavations on Aguonų Street, a layer dating to the end of the 17th century was found starting at a depth of 2–2.4 m, with finds characteristic of that period (Fig. 3). This layer contained particularly well-preserved organics, such as wood and leather artefacts (Fig. 4).

Stanislav Rutkovski,
Simona Čepelytė

Aguonų gatvė 22

2022 m. UAB „Mosta“ užsakymu Aguonų g. 22 Bialystoko universiteto administracinio pastato ir pagalbinių patalpų teritorijoje vykdyti detalieji tyrimai prieš naujo universiteto pastato statybos darbus. Numatomo pastato vietoje detaliai iki įžemio ištirtas 977,37 m^2 plotas.

Aguonų gatvė yra išsidėsčiusi tarp Vilniaus miesto istorinės dalies, vadinamos Naujamiesčiu (UK 33653), ir Vilniaus senamiesčio (UK 16073). Istoriniai šio sklypo tyrimai nėra atlikti, todėl visi turimi duomenys yra iš kartografinių šaltinių. XVIII a. 4 dešimtmečio J. G. M. Fiurstenhofo plane teritorija vaizduojama kaip neurbanizuota, iš miesto istorinių duomenų žinoma, kad XVIII a. pabaigoje–XIX a. viduryje ši teritorija buvo gana menkai apgyvendinta, tai buvęs nuošalus priemiestis menkai susijęs su miesto gyvenimu. XIX–XX a. I pusės planuose sklypas ir jo aplinka atvaizduojama kaip tušti ar dirbami laukai. Šiuo metu tirta teritorija V ribojasi su Aguonų g. 24 sklypu, o P – su Aguonų g. 26. Sklype iki darbų pradžios stovėjo administracinis, XX a. istorizmo laikotarpio dviejų aukštų pastatas. Šalia jo aplink sklypo perimetrą stovėjo XX a. pastatyti ūkinės paskirties priestatai (gamybinės dirbtuvės, sandėlis). Sklypas suformuotas ant kalvos, reljefas čia staiga žemėjantis R–ŠR kryptimis (H_{abs} 133,30–136,50 m).

2021 m. sklype žvalgomuosius tyrimus atliko J. Račas (*ATL 2021 metais*, 2022, p. 476–478). Jų metu ištirti 4 šurfai (17 m^2). Tyrimų metu nustatyta, kad sklypo Š–V dalyse suardyto XVII–XVIII a. kultūrinio sluoksnio storis siekia 1–1,5 m, o P ir R dalyse – 2–2,5 m. Kultūrinis sluoksnis pasiektas pašalinus 1–2 m storio piltinio grunto sluoksnius.

1 pav. Tyrimų situacijos planas: 1 – XX a. vidurio–II pusės grindinio fragmentai; 2 – XX a. pradžios grindinio fragmentai; 3 – XVIII a. II pusės–XIX a. pradžios grindinys; 4 – M1 – XX a. I pusė; 5 – M2 – XIX a. pabaiga–XX a. pradžia; 6 – M3 – XX a. I pusė; 7 – M4 – XVII a. I pusė–vidurys; 8 – M5 – XVII a. II pusė–XVIII a. I pusė ir XX a. I pusė; 9 – medinės konstrukcijos – XVII a. I pusė–vidurys; 10 – hipokaustinė krosnis (Kr1) – XVII a. I pusė–vidurys; 11 – krosnies pado fragmentas – XVII a. I pusė–vidurys; 12 – palaidojimai. S. Čepelytės brėž.

Fig. 1. Area plan: 1 – mid- to late-20th-century pavement fragments; 2 – early-20th-century pavement fragments; 3 – mid-18th to early-19th-century pavement; 4 – M1 – first half of the 20th century; 5 – M2 – late 19th–early 20th century; 6 – M3 – first half of the 20th century; 7 – M4 – early to mid-17th century; 8 – M5 – second half of the 17th century–first half of the 18th century and first half of the 20th century; 9 – wooden structures – early to mid-17th century; 10 – hypocaust stove (Kr1) – early to mid-17th century; 11 – fragment of a stove base – early to mid-17th century; 12 – burials.

2022 m. Aguonų g. 22 vykdytų tyrimų metu pirmuoju etapu žvalgytas 196 m^2 plotas, antruoju detaliai ištirtas 977,37 m^2 plotas (detaliai ištiriant ir žvalgytą teritoriją). Žvalgymų kieme metu buvo pašalintos betoninės paviršiaus dangos, po jomis atidengti du XX a. grindinio fragmentai. Kasimo darbai ir detalieji tyrimai pradėti įvykdžius dalį buvusio užstatymo griovimo darbų ir pašalinus grindinį.

Perkasa 1 (1 pav.) suformuota sklypo PR dalyje. Čia nuo paviršiaus iki 1,4–2,5 m gylio glūdėjo XIX a. pabaigoje–XX a. suformuoti piltiniai grunto sluoksniai su pavieniais XVII–XX a. datuojamais radiniais. Žemiau jų glūdėjo 0,2–1 m storio molingo grunto sluoksniai, suformuoti XVIII a. pabaigoje. Tokie sluoksniai aptikti centrinėje perkasos dalyje, R dalyje jie nebuvo susidarę ar išlikę. Žemiau jų nuo H_{abs} 131,90–132,43 m fiksuotas 0,58–1,48 m storio rudo, pilko ir juodo grunto su organine medžiaga ir molio priemaišomis sluoksnis, jis susiformavęs XVII a. Žemiau jo R ir centrinėje perkasos dalyse glūdėjo 10–66 cm storio rusvos spalvos smėlio sluoksnis, jame aptikta pavienių XVI a. radinių ir gyvūnų kaulų. Iš jo paimtas mėginys, atlikus laboratorinius tyrimus gauta data – 1529–1635 m. (355±27) (FTMC–LG96–15). Nuo H_{abs} 130,47–131,23 m glūdėjo 10–30 cm storio gelsvo smėlio su juodo grunto priemaišomis sluoksnis, jame rasta pavienių buitinės keramikos radinių ir gyvulių kaulų. Iš šio horizonto paimtas osteologinis mėginys datavimui, atlikus laboratorinius tyrimus gauta data – 1525–1631 m. (379±28) (FTMC–LG96–14). Sluoksnis intensyviausias P–PR perkasos dalyje.

Perkasos P pakraštyje, PR dalyje, H_{abs} 132,98–134,09 m atidengtos XX a. I pusėje statyto pastato M1 (1 pav.) liekanos, prie jų V dalies atidengtas grindinio fragmentas. M1 buvo 6,3 m ilgio ir iki 2,5 m pločio, 90 cm aukščio, L formos. Perkasos PV dalyje H_{abs} 133,62–135,06 m atidengtos XIX a. pabaigos–XX a. pradžios pastato liekanos M2, greta jų R dalies atidengtas XX a. pradžios grindinio fragmentas. M2 tęsėsi ir perkasos 2 ploto P dalyje (1 pav.). Pamato fragmentas buvo stačiakampio formos,

jo Š siena buvo 8,6 m ilgio 65–80 cm pločio, V – 3,4 m, R – 2,8 m.

Perkasa 2 (1 pav.) suformuota sklypo centrinėje dalyje, ilgosiomis kraštinėmis orientuota Š–P kryptimi. Nuo paviršiaus iki 1,2–2,55 m gylio tirti XIX–XX a. suformuoti piltiniai grunto sluoksniai. Žemiau jų, perkasos centrinėje dalyje, H_{abs} 133,19–133,38 m atidengtas grindinio fragmentas. Architektūrinių tyrimų metu nustatyta, kad grindinys galėjęs būti II Raugyklos gatvės dalis ir funkcionavo neilgai – XVIII a. II pusėje–XIX a. pradžioje. Tik PR perkasos dalyje žemiau XIX–XX a. sluoksnių fiksuoti 20–35 cm storio molingo grunto sluoksniai suformuoti XVIII a. pabaigoje. Nuo H_{abs} 132,39–133,41 m tirtas rudo, pilko ir juodo grunto su organine medžiaga ir molio priemaišomis XVII a. sluoksnis, jo storis siekė 0,05–1,25 m (plonėjantis Š kryptimi, neišlikęs Š dalyje). Žemiau jo P–PV perkasos dalyje fiksuoti iki 10 cm storio rusvo smėlio ir gelsvo smėlio su juodo grunto priemaišomis sluoksniai, likusioje perkasos dalyje jie nebuvo susiformavę ar išlikę.

Perkasos P dalyje atidengtas pamato M2 tęsinys, o į V nuo jo, H_{abs} 134,37–135,56 m,

2 pav. Perkasoje 2 atidengti mediniai laiptai (pandusas) iš V. S. Čepelytės nuotr.

Fig. 2. A top-down view of the hypocaust stove uncovered in Trench 2.

3 pav. Perkasoje 2 atidengta hipokaustinė krosnis iš viršaus. S. Čepelytės nuotr.

Fig. 3. A wooden ramp uncovered in Trench 2, viewed from the W.

XX a. I puse datuojamo pastato M3 (1 pav.) liekanos. M3 Š siena buvo 14,7 m ilgio, R – 2,3 m ilgio, sienos apie 30–50 cm pločio, pamato aukštis – 1,15–1,5 m. M3 tęsėsi ir perkasos 4 plote. M3 buvo sudarytas iš netašytų lauko akmenų ir gelsvos bei rausvos spalvų plytų, rištų biriu, smulkiu, gelsvos spalvos kalkių skiediniu. Perkasos P pusėje H_{abs} 133,12–132,37 m atidengtos XVII a. viduriu–II puse datuojamos medinio užstatymo liekanos, sudarytos iš rąstų ir pavienių lauko riedulių, aiški konstrukcija neišlikusi. Kultūriniame sluoksnyje H_{abs} 132,37–132,76 m taip pat fiksuota medinės dėžės užpildytos juodos ir rudos spalvos humusingu, molingu gruntu konstrukcija. Greta jų, H_{abs} 131,44–132,59 m atidengti mediniai laiptai – pandusas (2 pav.), jie buvo įgilinti į įžemį. Iš konstrukcijos paimtas medienos mėginys dendrochronologiniams tyrimams. Jis datuotas 1552–1583 m., paskutinė rievė – 1583 m., bet datavimas nėra patikimas, nes atitiktis gali būti atsitiktinė.

Perkasos Š dalyje H_{abs} 132,55–132,82 m altitudėse atidengti akmeniniai buvusio galbūt medinio pastato pamatai M4 (1 pav.). Jų PR dalis pateko į perkasos 3 plotą. Perkasos 2 plote atidengtas fragmentas buvo 10,2 m ilgio ir 20–40 cm pločio, perkasos 3 plote buvęs fragmentas buvo 5,9 m ilgio ir 2,65–2,95 m pločio. Liekanos sudarytos iš netašytų lauko riedulių (15x10, 15x15, 25x20, 30x25 cm ir panašaus dydžių) ir raudonos bei geltonos spalvų plytų fragmentų. Centrinė fragmento dalis išgriauta XX a. II pusėje vykusių statybų metu. M4 ŠV dalyje H_{abs} 132,81–133,38 m atidengtos hipokaustinės šildymo krosnies liekanos Kr1 (1, 3 pav.).

Kr1 (1, 3 pav.) skliautas buvo sunaikintas, konstrukcija užpilta griuvenomis. ŠV dalyje atidengta pakura. Šios dalies vidinis plotis – 1,45 m (bendras ŠV dalies plotis – 1,94 m). Bendras išlikęs aukštis – 1,42 m, pakuros arkos – 79 cm, jos angos plotis – 65 cm. Į PR nuo jos arkinės sąramos neišlikusios, krosnies centrinė dalis buvo sunaikinta ir užversta. Centrinės struktūros dalyje išlikusiose sienose užfiksuotos aprūkusios vietos – buvę vertikalūs kanalai šiltam orui patekti į patalpą, buvusią virš krosnies. Neišlikusioje dalyje buvo fiksuotos keturios tokių kanalų vietos. Deginimo kameros R dalies ilgis ir plotis buvo 1,94 m. Išlikusios dalys: plytų mūro arkinės konstrukcijos sienelė su anga (angos aukštis – 60 cm, plotis – 1 m), 4 arkinės sąramos, laikančios akmenis, aprūkę akmenys, naudoti šilumos akumuliacijai, ir krosnies viršutinės konstrukcijos plytų mūro dalys. Š ir P sienose – vertikalūs šilto oro kanalai. Iš viso konstrukcijoje buvo po 7 kanalus Š ir P sienose. Kanalai įrengti apie 30–35 cm atstumu vienas nuo kito. Š sienoje vienas kanalas užmūrytas. Išorinės sienos mūrytos iš akmenų ir plytų, rištų raudonos spalvos molio skiediniu. Sienų storis – apie 40c m. Plytos su išilginėmis braukomis, 28,5x14x7; 27,5x14x6; 27,5x14x6,5, pavienės 30x?x7,5; 29x?x7 cm ir panašaus dydžių. Į ŠV nuo Kr1 atidengtas priekrosnio fragmentas. Kr1 atliktas 3D skenavimas.

Perkasos 2 Š dalyje žemiau XX a. sluoksnių, iki įžemio, kuris pasiektas 2,1–4,12 m gylyje, fiksuoti 1,15–2,4 m storio piltiniai grunto sluoksniai suformuoti M4 ir Kr1 nugriovimo metu, XVIII a. II pusėje. Perkasos plote atidengtos dvi įgilintos struktūros. Viena jų, perkasos Š dalyje, buvo suformuota XVII a. I pusėje–viduryje M4 ir Kr1 statybų metu. Iš jos paimtas osteologinis mėginys datavimui, atlikus laboratorinius tyrimus gauta data – 1590–1645 m. (316±27) (FTMC–LG96–16).

Perkasa 3 (1 pav.) tirta sklypo ŠR dalyje, ji suformuota lygiagrečiai perkasos 1 Š dalies, ilgosiomis kraštinėmis orientuota V–R kryptimi. Čia nuo paviršiaus tirtas 1,2–2,7 m storio piltinio XIX–XX a. suformuoti grunto horizontai, jie labiausiai susiformavę P–PR perkasos

dalyje. Š perkasos pakraštyje archeologiškai vertingų sluoksnių neišliko, veikiausiai jie sunaikinti XX a. II pusės statybų metu. Tik ŠR kampe žemiau 1,7–2,35 m storio piltinio grunto horizonto fiksuotas iki 30 cm storio gelsvo smėlio be radinių sluoksnis, po kuriuo glūdėjo 15–30 cm storio pilko molio sluoksnis. Žemiau jų tirtas 15–55 cm storio XVII a. horizontas su XVI a. I pusės–XVII a. II pusės radiniais. R dalyje piltinio grunto horizontas tęsėsi iki 1,2–1,4 m gylio, žemiau jų tęsėsi minėti gelsvo smėlio ir pilko molio sluoksniai, jie nebuvo susiformavę tik PR dalyje. Nuo H_{abs} 131,23–131,65 m tirtas XVII a. horizontas, jo storis siekė 0,5–1 m (plonėjantis Š kryptimi). Žemiau jo, išskyrus ŠR kampą, kur pasiektas įžemis, glūdėjo 15–50 cm storio rusvo smėlio sluoksnis, po juo slūgsojo 10–20 cm storio gelsvo smėlio su juodo grunto priemaišomis horizontas. Perkasos centrinėje dalyje atidengtas M4 fragmentas, jis buvo užpiltas XVIII a. II puse datuojamais molingo grunto su griuvenomis sluoksniais. Įžemyje atidengtos ir ištirtos 3 įgilintos struktūros, PV dalyje tirtoje duobėje atidengtos medinės išvietės liekanos.

Perkasa 4 (1 pav.) tirta V sklypo dalyje, lygiagrečiai perkasos 2 V kraštinės, ilgosiomis kraštinėmis orientuota Š–P kryptimi. Išlikęs kultūrinis sluoksnis fiksuotas perkasos P–PR ir centrinėje dalyse, plonėjantis Š kryptimi, Š dalyje neišlikęs. Š–ŠV dalyse jis, tikėtina, buvo sunaikintas XX a. vykusių esamo pastato statybų metu. Perkasos P dalyje tęsėsi perkasos 2 P dalies stratigrafija: nuo paviršiaus iki 2,55–2,7 m gylio glūdėjo XIX–XX a. suformuoti grunto sluoksniai, žemiau jų glūdėjo 40–70 cm storio XVII a. datuojamas sluoksnis, žemiau jo iki įžemio glaudėsi iki 10 cm storio rusvo smėlio ir gelsvo smėlio su juodo grunto priemaišomis horizontai. Š ir V perkasos dalyse nuo paviršiaus iki 1,7–3 m gylio, kuriame pasiektas įžemis, glūdėjo piltinės kilmės, 0,75–2,4 m storio XIX–XX a. suformuoti grunto sluoksniai, ŠV kampe žemiau jų glaudėsi iki 90 cm storio rudo žvyro su smėliu sluoksnis.

Tyrimų metu perkasos P pakraštyje tęsėsi perkasoje 2 atidengtas pamato fragmentas M3 (1 pav.). H_{abs} 133,25–133,56 m perkasos centrinėje dalyje atidengtas pamato fragmentas M5 (1, 4 pav.). Jis buvo 2,93–3,4 m ilgio ir 0,5–1,97 m pločio, netaisyklingos „L“ raidės formos. Š pamato dalis buvo sumūryta iš gelsvos ir rausvos spalvos plytų su braukomis, rištų raudonu moliu ir netašytų lauko akmenų. Jo P dalis buvo sudaryta iš netašytų lauko akmenų ir gelsvos spalvos plytų nuolaužų rištų pilkšvu biriu kalkių skiediniu ir cementu. Architektūrinių tyrimų metu nustatyta, kad P dalis suformuota XX a. I pusėje, o ŠV – XVII a. II pusėje–XVIII a. I pusėje. Į ŠV nuo M5 H_{abs} 133,80–134,24 m atidengtas netašytų lauko akmenų grindinio fragmentas datuojamas ne anksčiau nei XIX a.

Netoliese perkasos 2 atidengtos hipokaustinės krosnies (1, 3 pav.) H_{abs} 132,14–132,33 m rastas kitas galbūt krosnies (nenustatytos

4 pav. Perkasoje 4 atidengtas pamato fragmentas M5 iš viršaus (R). L. Kajotos nuotr.

Fig. 4. A top-down view of the foundation fragment M5 uncovered in Trench 4 (E).

5 pav. XVI a. I pusės sieninio koklio dalis: 1 – rastas tyrimų metu; 2 – rastos koklio dalies sugretinimas su 2007–2008 m. Katedros aikštės 4 tyrinėjimų metu rastu visu kokliu. I. Sinkevičiūtės nuotr., S. Čepelytės montažas.

Fig. 5. Panel stove tile fragment, first half of the 16th century: 1 – pieces found during the excavation; 2 – a match with the complete stove tile found during the excavation at 4 Cathedral Square in 2007–2008.

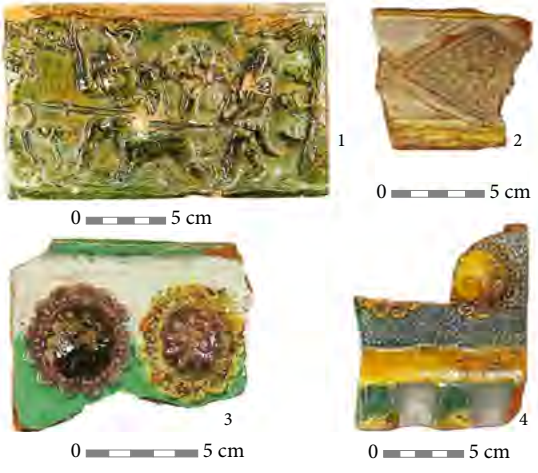

6 pav. Kokliai: 1, 3 – plokštiniai kokliai; 2, 4 – karnizi-niai kokliai. I. Sinkevičiūtės nuotr.

Fig. 6. Stove tiles: 1, 3 – flat; 2, 4 – cornice.

7 pav. Buitinės keramikos pavyzdžiai: 1 – puodas; 2 – puodynė. I. Sinkevičiūtės nuotr.

Fig. 7. Household pottery: 1 – pot; 2 – jug.

paskirties) pado fragmentas (1 pav.). Jis buvo 2,87–3,25 m ilgio ir 0,88–1,62 m pločio, sudarytas iš pavienių plytų ir netašytų lauko akmenų, rištų rudos spalvos moliu, jokios konstrukcinės detalės neišlikusios. Jo aplinkoje H_{abs} 131,87–132,12 m altitudėse atidengti du palaidojimai (4 individai). Jie palaidoti be karstų, netvarkingai, galvomis nukreipti skirtingomis kryptimis. Tikėtina, kad sklypo Š–ŠV dalyje galėję būti daugiau palaidojimų, bet jie galėjo būti sunaikinti XX a. vykusių statybų metu. Perkasos plote atidengtos 5 įgilintos struktūros pagal radinius datuojamos XVII a. I puse–XIX a.

Įžemis sklypo V dalyje pasiektas H_{abs} 132,52–133,24 m, R – H_{abs} 129,90–130,11 m. Įgilintose struktūrose įžemis pasiektas H_{abs} 129,00–132,23 m altitudėse.

8 pav. Ypačiųjų radinių pavyzdžiai: 1 – skaičiavimo žetonas, kaldintas Niurnberge, Liudviko XV valdymo laikotarpiu, 1715–1774; 2 – audinių plombos fragmentas: herbiniame skyde vaizduojamas kryžius, viršutiniame kairiajame kampe – kardas, aplink herbinį skydą išspaustos raidės D LOND* NO. S. Čepelytės nuotr.*

Fig. 8. Some special finds: 1 – Nuremberg counting token dating to the reign of Louis XV (1715–1774); 2 – fragment of a cloth seal: the escutcheon depicts a cross, top left corner bears a sword, and letters D LOND* NO are embossed around the escutcheon.*

Į radinių sąrašą įtraukta 5242 vienetai radinių, 5012 vienetai iš jų priskirti masinės medžiagos kategorijai (5–7 pav.), 191 vienetas – ypatiesiems radiniams (8 pav.), 33 vienetai įtraukti į odinių radinių sąrašą, 4 vienetai į tekstilės, 2 į medinių. Tai pat aptiktas nemažas kiekis gyvūnų kaulų ir jų fragmentų – 2220 vienetų. Iš viso rasta 69 vienetai monetų, datuojamų nuo XVII a. I pusės iki XX a. pabaigos.

Masinių radinių grupę sudarę radiniai būdingi Vilniaus senamiesčio kultūriniams sluoksniams: beveik pusę visų radinių sudarė puodai ir jų fragmentai, trečdalį – puodynės, kiek daugiau nei dešimtadalį – kokliai. Daugiausia koklių buvo puošti žalios arba rudos spalvos glazūra. Iš suinventorizuotų 647 koklių ir jų fragmentų, 63,68 % buvo plokštinių koklių, 12,06 % dubeninių, 12,98 % karnizinių. 71,41 % koklių buvo dengti žalios spalvos glazūra, 15,77 % mėlynos. Kokliai daugiausia puošti maureskomis, augaliniais ir gvazdikų motyvais, tęstiniais ornamentais. Daugiau nei trečdalį ypačiųjų radinių sudarė monetos. Bene pusė jų buvo neidentifikuotos dėl prasto išlikimo. Pusę identifikuotų monetų sudarė Lenkijos karalystės ir LDK Jono Kazimiero 1660–1666 m. šilingai. Paminėtini radiniai: Niurnbergo, Liudviko XV 1715–1774 m. varinis skaičiavimo žetonas, audinių plomba ant kurios vaizduojamas Londono herbinis skydas su kryžiumi, viršutiniame kairiajame kampe – kardas (8 pav.). Ankstyviausia kultūriniame sluoksnyje aptikta moneta – Švedijos karalystės, Gustavo Adolfo II, 1 erė, 1611–1632 m. Šiame sluoksnyje tai pat aptikta odinės avalynės fragmentų.

Iš XVII a. kultūrinio sluoksnio surinkta 1430 vienetų gyvūnų kaulų, 797 iš jų buvo identifikuoti – 71,9 % sudarė galvijų, 9,5 % kiaulių, 6,9 % avių ir ožkų, 5,9 % arklių, 2,4 % šunų.

22 Aguonų Street

At 22 Aguonų St., a 196 m^2 area was excavated and a 977.37 m^2 area was surveyed (Fig. 1). In the central part of the site, the survey revealed a 20th-century pavement under the current surface. The detailed excavation identified five distinct archaeological layers, ranging from 1.7 to 4.32 m in thickness. The layers were most prominent in the S–SE part of the plot, but nothing of value survived in the NW part, where 20th-century construction work took place. In the remaining part of the site, layers from the 17th to the second half of 18th centuries were investigated below the 19th- and 20th-century fill. Sterile soil was reached at H_{abs} = 132.52–133.24 m in the W, at H_{abs} = 129.90–130.11 m in the E, and at H_{abs} = 129.00–132.23 m. at the base of the features. The excavations uncovered: the remains of 5 buildings (first half of the 17th century–first half of the 20th century) (Fig. 4); 4 fragments of pavements (first half of the 19th century–early 20th century); a hypocaust stove (first half 17th century) (Fig. 2); a possible fragment of an oven base; the remnants of a wooden structure (first half of the 17th century) (Fig. 3); and two burials. Ten features cut into sterile soil were identified and excavated.

A total of 5,242 artefacts that date to the 16th–20th centuries were recovered, consisting mainly of 16th- and mid-17th-century pottery (Figs. 5–7). The majority of the household pottery was comprised of pots and jugs, with a predominantly green and brown glaze. Furthermore, there were 647 pieces of whole and fragmented stove tiles, mostly panel type. The stove tiles were most commonly decorated with green glaze, Moresque, floral and carnation motifs, and continuous ornaments. The majority of the identified coins were schillings of John II Casimir of the Kingdom of Poland and the

Grand Duchy of Lithuania, minted in 1660–1666. Of the more curious finds, there was a copper counting token from Nuremberg, dating to the reign of Louis XV (1715–1774), and a cloth seal depicting the coat of arms of London with a cross (Fig. 8). Fragments of footwear were found in the layer which dated to the 17th century.

Stanislav Rutkovski,
Martyna Remenčiūtė

K. Vanagėlio gatvė 11, 18

2022 m. Vilniuje, sklypuose K. Vanagėlio g. 11 ir 18, atlikti detalieji tyrimai ir žvalgymai. XVIII–XIX a. planuose numatomi tirti sklypai žymėti kaip tušti laukai ar miškai. XX a. plane K. Vanagėlio g. 11 sklype pavaizduoti užstatymai, o K. Vanagėlio g. 18 sklype buvo tuščias laukas. Aptariami sklypai XVIII a. pabaigoje priklausė Trakų tijūno Jelenskio dvarelio teritorijai. XIX a. pradžioje valda priklausė Gorskiams, to paties amžiaus viduryje – baronui Rioniui. 1860 m. P valdos dalį atkirto nutiestas geležinkelis. 1891 m. valdą nusipirko kunigas Viktoras Franckevičius. 1910 m. V. Franckevičius pusę valdos – R dalį, prie dabartinės Vanagėlio gatvės, padovanojo Šv. Juozapo sergančiųjų globos draugijai su sąlyga, kad ši prižiūrėtų ligonių prieglaudą (dabar K. Vanagėlio g. 9). Šv. Juozapo sergančiųjų globos draugija 1926 m. valdą pardavė Lenkijos kooperatyvų sąjungai, kuri 1936 m. pastatė 2 dalių pastatą. Nuo XXI a. pr. pastatas buvo neprižiūrimas, degė, V pastato dalis, nutiesus Drujos g., atsidūrė jos trasoje. Sklypuose 2020 m. žvalgomuosius tyrimus atliko J. Dobeikienė (*LIIR*, f. 1, b. 9803). Tyrimų metu ištirta 20 2x1 m dydžio šurfų. Bendras ištirtas plotas – 40 m^2. Tyrimų metu nustatyta, kad abiejuose sklypuose archeologiškai vertingi kultūriniai sluoksniai didžiojoje dalyje sunaikinti XX a. vykdant statybos ir aplinkos tvarkybos darbus, bet vietomis yra išlikę kultūrinio sluoksnio fragmentų arba įžemyje įgilintų struktūrų.

Tyrimų metu ištirta 19 perkasų. Perkasos 1–8, 13–14, 18–19 tirtos sklype K. Vanagėlio g. 11, o perkasos 9–12, 15–17 K. Vanagėlio g. 18 (1 pav.). Bendras detaliai ištirtas plotas 2402,4 m^2. Sklypas K. Vanagėlio g. 11 iš V pusės ribojamas kalvos, taip pat reljefas šiek tiek aukštėja P kryptimi link Drujos gatvės. P pusėje sklypą riboja 1936 m. pastatytas administraci-

1 pav. Situacijos planas: 1 – pamatai P1; 2 – žvalgymai; 3 – ištirtos perkasos. M. Remenčiūtės brėž.

Fig. 1. Area plan: 1 – foundation P1; 2 – survey area; 3 – trenches.